

<p>امتحان: علوم و فنون ادبی (۳) تاریخ امتحان: ۱۸/۱۰/۱۴۰۰ ساعت امتحان: مدت زمان پاسخگویی: ۷۵ دقیقه</p>	<p>بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سروآباد دبیرستان راضیه بیساران دی ماه ۱۴۰۰</p>	<p>نام: نام خانوادگی: پایه ی: دوازدهم تعداد صفحه: ۴</p>					
بارم	سؤالات		ردیف				
۰/۷۵	<p>تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) (۱) درستی و نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) از بارز ترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری، توجه به مردم و انعکاس علایق آن ها است. ب) نمایشنامه نویسی در ایران نوع ادبی جدید است و به شکل غربی سابقه نداشت. ج) سبک نگارش نویسندگان دوره بیداری مطابقت کامل با ادبیات داستانی جدید داشت.</p>		الف				
۰/۲۵	<p>(۲) کدام گزینه از عوامل تأثیرگذار در پیدایش نهضت بازگشت ادبی در ایران نبود. الف) غارت کتابخانه اصفهان ب) توجه به ادبیات و رونق شعر و شاعری در دربار قاجار ج) شکست ایران از روسیه و تضعیف جامعه د) اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل</p>						
۰/۷۵	<p>(۳) هر یک از موارد گروه « الف » در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه « ب » است. (یک مورد در گروه ب اضافه است)</p> <table border="1" data-bbox="138 913 1485 1144"> <thead> <tr> <th data-bbox="138 913 479 955">گروه ب</th> <th data-bbox="479 913 1485 955">گروه الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="138 955 479 1144">(۱) دهخدا (۲) ایرج میرزا (۳) قائم مقام (۴) فرخی یزدی</td> <td data-bbox="479 955 1485 1144">الف) تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. ب) به علت جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار نگرفت. پ) نثر ساده و عامیانه وی در داستان های جمال زاده و صادق هدایت مورد توجه قرار گرفت.</td> </tr> </tbody> </table>		گروه ب	گروه الف	(۱) دهخدا (۲) ایرج میرزا (۳) قائم مقام (۴) فرخی یزدی	الف) تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. ب) به علت جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار نگرفت. پ) نثر ساده و عامیانه وی در داستان های جمال زاده و صادق هدایت مورد توجه قرار گرفت.	
گروه ب	گروه الف						
(۱) دهخدا (۲) ایرج میرزا (۳) قائم مقام (۴) فرخی یزدی	الف) تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. ب) به علت جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار نگرفت. پ) نثر ساده و عامیانه وی در داستان های جمال زاده و صادق هدایت مورد توجه قرار گرفت.						
۰/۵	<p>(۴) جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) انجمن ادبی خاقان به ریاست ..... در تهران تشکیل شد. ب) مفهوم آزادی در شعر دوره بیداری مترادف با مفهوم ..... است.</p>						
۰/۲۵	<p>(۵) کدام یک از شاعران زیر در دوره بازگشت ادبی با آگاهی از سنت های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماند. الف) ادیب الممالک فراهانی ب) عارف قزوینی ج) سید اشرف الدین گیلانی د) سروش اصفهانی</p>						
۰/۵	<p>(۶) هریک از ویژگی های زیر مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه نثر دوره ی بیداری (مشروطه) است الف) رهایی از قید و بندهای نثر ب) استفاده کمتر از ترکیب های عربی نا آشنا</p>						
۰/۲۵	<p>(۷) کدام یک از قلب های شعری کم کار برد یا نوین زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد؟ الف) مستزاد - ترانه ب) چهارپاره - تصنیف ج) مستزاد - چهارپاره د) همه موارد</p>						
۰/۷۵	<p>(۸) چه عواملی باعث کم توجهی کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دوره بیداری نقش داشتند؟ (۳ مورد)</p> <p>۱- ۲- ۳-</p>						

موسیقی شعر (۶)

۹) بیت زیر را تقطیع کنید، وزن و نشانه های هجایی آن را بنویسید.

« تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقفِ ما نیست که از دیده چه ها رفت »

پایه های آوایی

نشانه های هجایی

وزن

۰/۵

۱۰) تقطیع مثال های زیر، به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟

(الف) آهوی دشت (u - - u) (ب) شب و روز (u - - u) (.....)

۲

۱۱) پس از تقطیع هجایی، بیت زیر « تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت » اختیارات زبانی را بیابید و نوع آن ها را بنویسید.

پایه های آوایی

نشانه های هجایی

وزن

۰/۵

۱۲) در میان دو بیت زیر کدام بیت وزنی نا همسان دارد؟

(الف) دل نیست کیوتر که چون بر خاست، نشیند
(ب) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست
از گوشه بامی که پریدم پریدم
طیب جان خرابم کسی ورای تو نیست

۱

۱۳) جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید.

(الف) مصوت بلند « ی » در کلماتی مانند بیا و گیاه و واژه های از این قبیل همواره ..... است.
(ب) گاهی شاعر بنا به ضرورت کسره اضافه و « و » (ضمه ی) عطف و یا ربط و نیز مصوت کوتاه پایان کلمه را ..... به حساب می آورند.
(پ) حذف همزه از نوع اختیارات زبانی است. بلی خیر
(ت) مصوت بلند « و » در کلمات تک هجایی بو، رو، جو، مو هیچ گاه ..... نمی شود.

۰/۷۵

زیبایی شناسی (۶)

۱۴) کدام آرایه بارز ادبی در ابیات زیر دیده می شود به طور کامل مشخص کنید.

(الف) چشم حافظ زیر بام آن حوری سرشت شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت .....
(ب) گفتی به غم بنشین یا از سر جان بر خیز فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم .....
(ج) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل .....
(د) مراعات نظیر

۰/۵

۱۵) در بیت « در آینه دوباره نمایان شد // با ابر گیسوانش در باد // باز آن سرود آنالحق // ورد زبان اوست » تلمیح به چیست؟

۰/۲۵

۱۶) در این بیت « هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو // باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها » کدام آرایه بارز دیده می شود؟

(الف) تلمیح (ب) تضمین (ج) جناس (د) مراعات نظیر

نام: نام خانوادگی: پایه ی: دوازدهم تعداد صفحه: ۴	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سروآباد دبیرستان راضیه بیساران دی ماه ۱۴۰۰	امتحان: علوم و فنون ادبی (۳) تاریخ امتحان: ۱۸/ ۱۰/ ۱۴۰۰ ساعت امتحان: مدت زمان پاسخگویی: ۷۵ دقیقه
---	---	---

۰/۵	۱۷) در سرودها و متن های زیر، قسمت هایی که نشان دهنده ی آرایه ی « تناقض » است مشخص کنید. الف) زلف کافر به رخس رهنمون شد ما را ب) روزی که در جام شفق مل کرد خورشید ز ره کفر به سر منزل ایمان رسیدم بر خشک چوب نیزه ها گل کرد خورشید
-----	---

۰/۵	۱۸) در حقیقت متناقض نما بر انگیختن اعجاب است از راه خلاف ..... و ..... و منطق
-----	---

۱	۱۹) تضاد و تناقض را در ابیات زیر بیابید و علت تناقض را بنویسید. الف) تو مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد ب) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای؟ دگران روند و آیند و تو همچنان هستی من در میان جمع و دلم جای دیگر است
---	--

۲/۵	۲۰) در گزینه های زیر، لف و نشرها را بیابید و نوع آن ها را بنویسید. الف) منع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش ب) افروختن و سوختن و جامه دریدن من انس به سرو و گل و بادام گرفتم پروانه ز من، شمع زمن، گل زمن آموخت														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>نوع</th> <th>نشر ۳</th> <th>نشر ۲</th> <th>نشر ۱</th> <th>لف ۳</th> <th>لف ۲</th> <th>لف ۱</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	نوع	نشر ۳	نشر ۲	نشر ۱	لف ۳	لف ۲	لف ۱							
نوع	نشر ۳	نشر ۲	نشر ۱	لف ۳	لف ۲	لف ۱									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>نوع</th> <th>نشر ۳</th> <th>نشر ۲</th> <th>نشر ۱</th> <th>لف ۳</th> <th>لف ۲</th> <th>لف ۱</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	نوع	نشر ۳	نشر ۲	نشر ۱	لف ۳	لف ۲	لف ۱							
نوع	نشر ۳	نشر ۲	نشر ۱	لف ۳	لف ۲	لف ۱									

۲	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ۲۱) متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. « اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم ، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشته گان بنگریم هر آینه به خوبی مشاهده میکنیم که در مجاری سنه ی ۱۳۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاران آن ها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیرنظام ، احدی را سراغ نداریم چه آن بزرگ مرد از آن یگه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید و کارهای امیر نظام از تبیت و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل ، گواه و دلیل بزرگی مرد است. » الف) متن زیر را از نظر ویژگی های دوره بیداری بررسی کنید. (دو مورد با ذکر نمونه) ب) از نظر سطح فکری متن را تحلیل کنید.	ت
---	--	---

۲	<p>۲۲) با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>«از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو الف) قافیه و ردیف بیت اول را بنویسید.</p> <p>ب) فعل «شو» در بیت نخست شعر ملک الشعرا بهار را به کدام سبک نزدیک کرده است؟</p> <p>ج) تشبیه در بیت آخر بیابید و بنویسید.</p> <p>د) یک ویژگی فکری شعر را بیان کنید.</p> <p>شو بار سفر بند که یاران همه رفتند گوید چه نشینی که سواران همه رفتند کز باغ جهان لاله عذزان همه رفتند»</p>
---	---

امتحان: علوم و فنون دوازدهم تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۱۰ / ۱۹ ساعت امتحان: صبح مدت زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه طراح: چوپانی	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سروآباد دبیرستان راضیه بیساران دی ماه ۱۴۰۰
--	---

بارم	راهنمای تصحیح	ردیف																				
تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)																						
۰/۷۵	الف) درست (ب) درست (پ) نادرست	۱																				
۰/۲۵	د) اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل	۲																				
۰/۷۵	الف) فرخی یزدی (ب) ایرج میرزا (پ) دهخدا	۳																				
۰/۵	الف) فتحعلی شاه (ب) دموکراسی غربی	۴																				
۰/۲۵	الف) ادیب الممالک فراهانی	۵																				
۰/۵	الف) ادبی (ب) زبانی	۶																				
۰/۲۵	د) همه موارد	۷																				
۰/۷۵	۱) اغلب شاعران صرفاً به محتوا گرایش داشتند (۲) برخی از شاعران تسلط کافی برای ادبات کهن نداشتند. (۳) شاعران برای آگاه سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند.	۸																				
موسیقی شعر (۶ نمره)																						
۲	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">پایه های آوایی</td> <td style="text-align: center;">تا ر ف ت م</td> <td style="text-align: center;">را از ن ظ</td> <td style="text-align: center;">ران جش م ج</td> <td style="text-align: center;">هان بین</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">کس وا ق ف</td> <td style="text-align: center;">ما نی ست ک</td> <td style="text-align: center;">از دی د چ</td> <td style="text-align: center;">ها رفت</td> <td style="text-align: center;">بین</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">مستفعل</td> <td style="text-align: center;">مستفعل</td> <td style="text-align: center;">مستفعل</td> <td style="text-align: center;">مستفعل (فعلن)</td> <td style="text-align: center;">مستفعل (فعلن)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">u u - -</td> <td style="text-align: center;">u u - -</td> <td style="text-align: center;">u u - -</td> <td style="text-align: center;">u u - -</td> <td style="text-align: center;">- -</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">وزن ناهمسان: مفعول - مفاعیل - مفاعیل - فعولن</p>	پایه های آوایی	تا ر ف ت م	را از ن ظ	ران جش م ج	هان بین	کس وا ق ف	ما نی ست ک	از دی د چ	ها رفت	بین	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل (فعلن)	مستفعل (فعلن)	u u - -	u u - -	u u - -	u u - -	- -	۹
پایه های آوایی	تا ر ف ت م	را از ن ظ	ران جش م ج	هان بین																		
کس وا ق ف	ما نی ست ک	از دی د چ	ها رفت	بین																		
مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل (فعلن)	مستفعل (فعلن)																		
u u - -	u u - -	u u - -	u u - -	- -																		
۰/۵	الف) آهوی دشت (u - - u) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «و» هجای دوم (ب) شب و روز (u - - u) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه هجای دوم	۱۰																				
۲	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">پایه های آوایی</td> <td style="text-align: center;">تُ کُ ج ا ی ی</td> <td style="text-align: center;">تا شَ وَمَ من</td> <td style="text-align: center;">چا کِ رَت</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">چا رُ قُ ت دو</td> <td style="text-align: center;">زَمَ کُ نِمَ شا</td> <td style="text-align: center;">ن سَ رَت</td> <td style="text-align: center;">رَت</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">فاعلاتن</td> <td style="text-align: center;">فاعلاتن</td> <td style="text-align: center;">فاعِلن</td> <td style="text-align: center;">فاعِلن</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">- - u -</td> <td style="text-align: center;">- - u -</td> <td style="text-align: center;">- u -</td> <td style="text-align: center;">- u -</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه هجای اول در مصراع اول / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه هجای پایان کلمه در هجای نهم مصراع دوم</p>	پایه های آوایی	تُ کُ ج ا ی ی	تا شَ وَمَ من	چا کِ رَت	چا رُ قُ ت دو	زَمَ کُ نِمَ شا	ن سَ رَت	رَت	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعِلن	فاعِلن	- - u -	- - u -	- u -	- u -	۱۱				
پایه های آوایی	تُ کُ ج ا ی ی	تا شَ وَمَ من	چا کِ رَت																			
چا رُ قُ ت دو	زَمَ کُ نِمَ شا	ن سَ رَت	رَت																			
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعِلن	فاعِلن																			
- - u -	- - u -	- u -	- u -																			
۰/۵	الف	۱۲																				
۱	الف) کوتاه (ب) بلند (پ) بلی (ت) کوتاه	۱۳																				
زیبایی شناسی (۶ نمره)																						
۰/۷۵	الف) تضمین (ب) تضاد (پ) تلمیح	۱۴																				
۰/۵	تلمیح به داستان منصور بن حلاج ارد	۱۵																				
۰/۲۵	د) مراعات نظیر	۱۶																				
۰/۵	الف) ز زه کفر به سر منزل ایمان رسیدم (ب) بر خشک چوب نیزه ها گل کرد خورشید	۱۷																				
۰/۵	عرف و عادت	۱۸																				

۱	الف) تضاد میان: حضور و غیبت // روند و آیند ب) زیرا در تناقض تضاد در یک امرست نه دو امر	۱۹
۲/۵	الف) لف:ها: لف:ا: قد // ۲ لف: ۲ رخ // لف: ۳ چشم // نشرها: نشر:۱: سرو // نشر: ۲: گل // نشر: ۳: بادام ب) لف:ها: لف:۱: افروختن // لف: ۲: سوختن // لف: ۳: جامه دریدن م نشرها: نشر:۱: شمع // نشر: ۲: پروانه // نشر: ۳: گل	۲۰
ت	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲	الف) زبان ساده و صمیمی و گاه نزدیک به کوچه و بازار، استفاده از واژه ها و اصطلاحات عامیانه، ورود برخی واژگان نو و فرنگی از جمله واژه ها و اصطلاحات انگلیسی و روسی (۲ مورد) ب) تلاش برای بیدار ساختن مردم ، مضامین سیاسی و اجتماعی بیشتر مورد توجه قرار گرفته است ، متمدن شدن کشور ، بیان تاریخ مشروطیت (۲ مورد)	۲۱
۲	الف) قافیه: حکم گزاران و یاران // ردیف: همه رفتند ب) سبک خراسانی پ) لاله عذار: کسی که چهره اش مانند لاله است ت) غم گرایی (در رثای عارف قزوینی است)	۲۱